

STUDIEGIDS 2021-2022 MASTER

LERARENOPLEIDING BEDRIJFSECONOMIE

Fontys

**LERARENOPLEIDING
TILBURG**

Inhoud

Inleiding	2
Didactisch handelen	3
Pedagogische vraagstukken	5
Vakdidactisch ontwerponderzoek	7
Lerende professional	9
Ondernemingsanalyse 1	11
Marketing	12
Financiële zelfredzaamheid	13
Financieringsvraagstukken 1	14
Financieringsvraagstukken 2	15
Management accounting 1	16
Management accounting 2	17
Vakdidactiek 1	18
Organisatievraagstukken	19
Vakdidactiek 2	20
Ondernemingsanalyse 2	21

Inleiding

Welkom bij Fontys Lerarenopleiding Tilburg (FLOT)! Leraar zijn is een prachtig beroep. FLOT wil de best denkbare leraren opleiden vanuit het besef dat de leraar het verschil kan maken voor elke leerling.

In deze studiegids vind je informatie over alle onderwijseenheden uit het programma.

Algemene informatie over studeren bij FLOT kun je vinden op onze website. Raadpleeg daarnaast regelmatig de actuele informatie op de [portal](#). Hier is onder andere rooster, uitgewerkte informatie bij de onderwijseenheden en overige informatie over de opleiding te vinden. Naast de studiegids en de portal kun je voor vragen of informatie natuurlijk ook terecht bij de studieloopbaanbegeleider, andere opleiders en studiegenoten.

De formele regels die van toepassing zijn op jouw opleiding zijn vastgelegd in de [Onderwijs- en Examenregeling \(OER\)](#). De OER is onderdeel van het studentenstatuut, waar je meer kunt lezen over je rechten en plichten als student van Fontys. Het studentenstatuut vind je op [deze pagina](#).

We wensen je een mooie en succesvolle studietijd toe.

Namens het gehele team van FLOT,
Hanny van Geffen
Directeur Fontys Lerarenopleiding Tilburg

Als gevolg van de Corona situatie is er sprake van een verschuiving van meer offline (op locatie) naar online onderwijs en toetsing. Mede hierdoor kan het zijn dat gedurende het studiejaar een toetsvorm verandert. Eventuele omzettingen vinden plaats in overleg met de examencommissie, een procedure hiervoor zal tijdig beschikbaar zijn.

Didactisch handelen

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Didactisch handelen
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Opleidingsafhankelijk

Leeruitkomsten en toelichting

Leeruitkomst 1

De student laat in zijn didactisch handelen zien dat hij op een onderbouwde manier onderwijs ontwikkelt en verzorgt voor leerlingen in het eerstegraadsgebied. De student stimuleert het cognitief leren van leerlingen op gebied van analyseren, evalueren, creëren en begeleidt dit proces door het geven van effectieve feedback.

Toelichting

Voor *cognitief leren* gebruiken we de definitie van Anderson & Krathwohl (2001) waarin zes niveaus van cognitief leren zijn beschreven, namelijk: onthouden, begrijpen, toepassen, analyseren, evalueren en creëren. Een geschikte didactische aanpak van cognitief leren voor leerlingen in mbo-4 en havo als voorbereiding op het leren in het hoger beroepsonderwijs kan verschillen van een geschikte didactische aanpak voor de vwo-leerling als voorbereiding op het wetenschappelijke onderwijs.

Voor *effectieve feedback* gebruiken we de definitie van Hattie en Timperly (2000) waarin voor effectieve feedback drie vragen worden gebruikt: (1) waar ga ik naartoe ("feed up"), (2) hoe sta ik er voor ("feedback"), wat is mijn volgende stap ("feed forward"). Verder onderscheiden Hattie en Timperly feedback op taak, proces, zelfsturing en persoon.

Leeruitkomst 2

De student creëert een stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen waarin aandacht is voor differentiatie en waarin hij inspeelt op het nemen van verantwoordelijkheid voor het leren door de leerling.

Toelichting

Een *stimulerend leerklimaat* is een leerklimaat waarin elke leerling op zijn/haar niveau wordt uitgedaagd om zich te ontwikkelen. De leraar zorgt ervoor dat de leerlingen gewaardeerd worden door elkaar en de omgeving, daagt leerlingen uit om verantwoordelijkheid te nemen en laat leerlingen initiatieven nemen en zelfstandig werken (Van Hout-Wolters, Simons, & Volet, 2000).

Een *stimulerend leerklimaat* betekent dat de student in staat is leerlingen onderwijs te bieden dat hen past (gevarieerd en gericht op differentiatie). Hierbij houdt de student onder andere rekening met de verschillen die (kunnen) bestaan tussen leerlingen op havo- en vwo-niveau. De student laat vormen van differentiatie zien aangepast aan de doelgroep waarvoor het onderwijs is bedoeld. Hierbij kan gedacht worden aan differentiatie op basis van leren in coöperatieve groepen, leren in klassenverband, beheersingsleren. Een grotere verantwoordelijkheid van de leerlingen voor het leren betekent een groter beroep op hun zelfstandigheid en hun metacognitieve vaardigheden. De student toont aan op welke wijze hij dat bewerkstelligt.

Toetsvorm en toelichting

De onderwijseenheid Didactisch handelen wordt getoetst met *een portfolio-assessment* (zonder criteriumgericht interview). Het portfolio-assessment geeft de mogelijkheid om de onderwijseenheid te beoordelen op basis van informatie uit meerdere bronnen.

Twee fasen:

1. Ontvankelijkheidstoetsing door de beoordelaar

De beoordelaar beoordeelt aan de hand van ontvankelijkheidscriteria of de bewijzen in het portfolio van voldoende kwaliteit zijn om het assessment uit te voeren.

2. De beoordeling door de beoordelaar bestaat uit het:

- vaststellen of de leeruitkomsten zijn gerealiseerd;
- geven van ontwikkelingsgerichte feedback;
- vastleggen van bevindingen en eendoordeel.

Toelichting programma

We vragen binnen onderwijseenheid *Didactisch handelen* van de student een ontwikkelingsgerichte houding.. Onderwijseenheid *Didactisch handelen* is direct gelinkt aan de onderwijspraktijk. De student gaat aan de slag gaan met eigen activiteiten passend binnen de onderwijscontext waarin hij/zij werkzaam is of stage loopt en werkt aan de leeruitkomsten. Daarnaast biedt de opleiding bijeenkomsten aan. De onderwijseenheid is erop gericht dat de student zijn didactisch handelen verder weet te ontwikkelen. Hij is in staat zelf onderwijs en onderwijsmateriaal te ontwikkelen en het ontwikkelde onderwijs te onderbouwen op basis van reflectie en relevante bronnen (zoals praktijkgerichte en wetenschappelijke literatuur). Hij is in staat zich zowel vakinhoudelijk als vakdidactisch te verdiepen en zich nieuwe vaardigheden eigen te maken. De leraar vho is bereid om samen met anderen kennis en ervaringen te delen en praktijkgerichte kennis te creëren.

De student werkt aan de leeruitkomsten door in het werkveld aan de slag te gaan. Om zich in de praktijk te kunnen ontwikkelen is het nodig dat de student zich, op eigen initiatief, laat coachen door begeleiders op de werkplek. Denk aan tussentijdse evaluaties n.a.v. observaties van uitvoering van leersituaties en coachgesprekken door de werkplekbegeleider, schoolopleider, instituutsopleider, en/of teamleider. Het is voor de betrokkenen van belang om hierbij de leeruitkomsten en de toetscriteria voor ogen te houden.

Bij het werken aan de leeruitkomsten wordt een onderzoekende aanpak geadviseerd die bestaat uit de volgende stappen: oriënteren en richten, analyseren, ontwikkelen, uitvoeren en evalueren. Aan deze stappen zijn ook de toetscriteria verbonden zodat de student zijn leeropbrengsten en bewijzen kan opnemen in het portfolio wat wordt beoordeeld.

Informatie over het programma en de bijeenkomsten wordt door de opleiding verstrekt.

Literatuur en leermiddelen

Diverse opleidingen werken met leerwerktaken. Vraag deze op bij de toegewezen begeleider. De opleiding adviseert over de literatuur en leermiddelen bij deze onderwijseenheid.

Pedagogische vraagstukken

Algemeen

Naam onderwijs eenheid	Pedagogische vraagstukken
SBU (Studiebelastingen) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Opleidingsafhankelijk

Leeruitkomsten en toelichting

Leeruitkomst 1

De student verdiept zich in een pedagogisch vraagstuk dat zich voordoet in de school, om bij te dragen aan de ontwikkeling van het onderwijsklimaat. Op basis van pedagogische literatuur onderbouwt hij een aantal handelingsopties, maakt daaruit een beredeneerde keuze, probeert die uit de schoolpraktijk en deelt opbrengsten met betrokkenen.

Toelichting

Pedagogische vraagstukken komen voort uit de verantwoordelijkheid die de student en zijn school hebben voor de ontplooiing van leerlingen tot zelfstandige, kritische en verantwoordelijke volwassenen die bereid én competent zijn om mee te werken aan het functioneren van een democratische samenleving. Het pedagogische vraagstuk waarmee de masterstudent in het kader van deze onderwijs eenheid aan het werk gaat, heeft betrekking op een complex probleem waaraan meerdere aspecten verbonden zijn, zoals bijvoorbeeld hoe om te gaan met diversiteit. Hierbij wordt dit complexe probleem vanuit meerdere perspectieven en op meerdere niveaus (bijvoorbeeld (inter)nationaal, regionaal, school, leerling) bekeken.

Uitgangspunt is het verder ontwikkelen van de pedagogische inzichten en het pedagogisch handelen van de student. De student start vanuit een idee, knelpunt of verdiepingsvraag over een pedagogisch vraagstuk dat zich voordoet in de school. De student verzamelt gegevens, analyseert deze en evalueert daarmee het vraagstuk. Op basis van de analyse en literatuur ontwikkelt de student het handelen ten aanzien van het vraagstuk.

De student deelt bevindingen met betrokkenen, zoals leerlingen, collega's of de schoolopleiding. En draagt, door middel van het gesprek hierover, bij aan het onderwijsklimaat en pedagogisch handelen op de school.

De student ontwikkelt zijn pedagogische visie parallel aan het ontwikkelen van pedagogische inzichten en pedagogisch handelen. Hij betreft daarbij ook de visie van de school op dit gebied.

Leeruitkomst 2

De student hanteert kwalitatieve en/of kwantitatieve methoden om systematisch valide en betrouwbare gegevens over pedagogisch handelen in onderwijs situaties te verzamelen, op een passende manier te analyseren en te interpreteren.

Toelichting

Deze leeruitkomst is een inleidende leeruitkomst, bedoeld om studenten te laten kennismaken met methoden om op masterniveau onderzoek te doen ten behoeve van de onderwijspraktijk. De student gebruikt (delen van) een onderzoekscyclus (1. Oriënteren en richten 2 Onderzoeken 3 Analyseren 4 Evalueren 5 Rapporteren en Presenteren). Er is een veelheid aan mogelijkheden om volgens deze cyclus onderzoek te doen naar de pedagogische praktijk, variërend van kwalitatief onderzoek tot een fenomenologische of ontwerpgerichte aanpak. De student verantwoordt de keuzes die hij maakt. Hij hanteert verschillende methodes om data te verzamelen

Toetsvorm en toelichting

De onderwijseenheid Pedagogische vraagstukken wordt getoetst met een portfolio-assessment zonder criteriumgericht interview (CGI).

Bij de beoordeling worden twee fasen onderscheiden:

1. Bij de **ontvankelijkheidstoetsing** wordt door de beoordelaar nagegaan of het portfolio voldoet aan de gestelde ontvankelijkheidscriteria. De ontvankelijkheidscriteria hebben betrekking op taalgebruik, APA-regels en de authenticiteit van de bewijzen.
2. De **beoordeling** door de beoordelaar bestaat uit het vaststellen in hoeverre de leeruitkomsten zijn gerealiseerd. Daarnaast wordt er ontwikkelingsgerichte feedback gegeven met als doel de student handvatten te geven voor de vormgeving en uitvoering van de andere generieke leeruitkomsten.

De producten die samen het portfolio vormen, worden formatief én summatief ingezet. De producten uit het portfolio worden gerelateerd aan de leeruitkomsten en worden zo gebruikt om de leeruitkomsten aan te tonen. Belangrijk is dus dat de student aangeeft aan welke leeruitkomst(en) een product verbonden is en dat er een onderbouwing is, bijvoorbeeld in de vorm van een reflectie, voor de wijze waarop het product de beheersing van de leeruitkomst(en) laat zien.

Toelichting programma

De student werkt aan een pedagogisch vraagstuk dat relevant is voor zijn onderwijscontext. Een voorbeeld van een complex pedagogisch vraagstuk zou kunnen zijn: “Hoe kan er binnen het curriculum naast aandacht voor kwalificatie ook aandacht gegeven worden aan de ontwikkeling van socialisatie en persoonsvorming?”. Onder een complex pedagogisch vraagstuk als dit vallen meerder thema's zoals, bijvoorbeeld diversiteit, motivatie, socialisatie, persoonsvorming, bespreken van gevoelige onderwerpen etc. De student koppelt bij het werken aan de onderwijseenheid Pedagogische Vraagstukken de theorie aan de eigen praktijk. Hierbij wordt de cyclus, zoals omschreven bij leeruitkomst 2, geheel of gedeeltelijk doorlopen. De onderwijseenheid Pedagogische vraagstukken past in de onderzoeksleerlijn van de masteropleidingen. Het is een voorbereiding op de onderwijseenheid vakdidactisch ontwerp onderzoek. Specifieke informatie over het programma en de bijeenkomsten wordt door de opleiding verstrekt.

Literatuur en leermiddelen

Afhankelijk van de gekozen thema's stelt de student een eigen literatuurlijst samen. De opleiding adviseert voorafgaand en gedurende het onderzoek over de literatuur en leermiddelen.

Vakdidactisch ontwerponderzoek

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Vakdidactisch ontwerponderzoek
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	280 SBU/ 10 EC
Studiejaar + periode	Opleidingsafhankelijk

Inleiding

In het vakdidactisch ontwerponderzoek werkt de student aan de ontwikkeling van zijn onderzoekend vermogen en aan zijn vakdidactische bekwaamheid. De student toont deze vaardigheden aan op het eindniveau van de opleiding (masterniveau).

Voor meer details wordt verwezen naar de portal met onderwijsmateriaal bij deze onderwijseenheid.

Leeruitkomsten en toelichting

Voor het vakdidactisch ontwerponderzoek gelden de volgende twee leeruitkomsten (LUKs):

LUK 1:

De student ontwerpt (delen van) onderwijsleertraject(en) voor leerlingen in het eerstegraads gebied. De student laat zien hoe dit/deze onderwijsleertraject(en) samenhangt/samenhangen met het onderwijs in andere jaarlagen en vakgebieden. De student onderbouwt zijn didactische keuzes en verhoudt zich hierbij tot nationale en internationale actuele ontwikkelingen in het onderwijs binnen zijn vakgebied en het onderwijs in zijn school. De student legt uit wat de implicaties zijn van het ontworpen onderwijs voor formatieve/summatieve toetsing. De student voert het ontworpen onderwijs uit, evalueert het leerproces en de leeropbrengsten en bespreekt deze in relatie tot de ontwerpkeuzes en actuele en wetenschappelijke internationale bronnen.

LUK 2:

De student past een onderzoekscyclus toe om een verlegenheidssituaties uit de eigen beroepspraktijk te onderzoeken. De kwaliteit van de gekozen aanpak, en de relevantie en impact van het onderzoek zijn in lijn met de Kennisbasis Generiek Eerstegraads lerarenopleidingen.

Toelichting

In de toelichting verduidelijken we een aantal termen.

Eerstegraads gebied

Bovenbouw havo/vwo, mbo (niveau 4) en het hbo vallen onder het eerstegraadsgebied. Niet alle relevante bekwaamheden kunnen op mbo-niveau 4 voor alle opleidingen worden aangetoond. Opleidingen kunnen daarom aanvullende eisen stellen waar het gaat om de toelaatbaarheid van mbo niveau 4.

Vakdidactisch

Vakdidactiek kan betrekking hebben op curriculumniveau en op het niveau van de lespraktijk. In dit vakdidactisch ontwerponderzoek staat de vakdidactiek op het niveau van de lespraktijk voorop. Bij het niveau van de lespraktijk gaat het om "het op grond van een heldere expliciete onderwijsvisie ontwerpen, uitvoeren en evalueren [...] van vakspecifieke onderwijsleerprocessen en om het bijstellen van deze processen op basis van de bevindingen". Van belang zijn dan bijvoorbeeld: domeinspecifieke leerdoelen; samenhang met leerlijnen; vakdidactische uitgangspunten (zoals onderzoekend leren of ontwerpnd leren); werkvormen; ontwikkeling van gewenste kennis, begrip en vaardigheden; toetsing. Vakdidactiek op curriculumniveau kan een rol spelen als het onderwerp van het onderzoek aansluit bij ontwikkelingen in een vakgebied of in het onderwijs (bijvoorbeeld in de vorm van een vakoverstijgend project). Vakoverstijgend onderwijs en onderwijskundige aspecten, zoals motivatie, feedback, internationalisering of aandacht voor specifieke groepen leerlingen kunnen een rol spelen in het onderzoek, zolang het ontwerponderzoek hoofdzakelijk is gericht op het leren van leerlingen in het onderzochte schoolvak.

Ontwerponderzoek

Ontwerponderzoek in het onderwijs kenmerkt zich door het systematisch ontwerpen en vervolgens onderzoeken van onderwijs. Uitgangspunten voor het ontwerp zijn de onderwijspraktijk en wetenschappelijke literatuur. In dit vakdidactisch ontwerponderzoek is het doel het verbeteren of vernieuwen van de onderwijspraktijk van de studenten in de context van hun vakdomein en

schoolorganisatie. De reikwijdte van het onderzoek gaat verder dan de praktijk van de deelnemers: ook geïnformeerde vakgenoten dienen ervan te kunnen leren, al zal een vertaling nodig zijn naar hun eigen context.

Onderzoekscyclus

Ontwerponderzoek is een cyclisch proces dat ruwweg bestaat uit drie fasen: een voorbereidings- en ontwerpfasen, een experiment in de onderwijspraktijk en een analysefase (retrospectief, dus na afloop van het experiment). De resultaten van de analysefase kunnen gebruikt worden om het ontwerp te verbeteren als begin van een nieuwe cyclus. Er bestaan diverse modellen (aanpakken) om de fasen vorm te geven. In dit vakdidactisch ontwerponderzoek gaan we er vanuit dat een student, in overleg met de opleiding, één van de volgende modellen kiest:

1. Lesson study (door een groep studenten)
2. Design as Research (DARE: individueel of door een groep studenten)
3. Individueel ontwerponderzoek

Model 1 en 2 zijn gekozen omdat ze naar verwachting goed aansluiten bij de praktische kennis en ervaring van de masterstudenten. Model 3 is vooral gekozen om studenten tegemoet te komen voor wie een keuze voor model 1 of 2 wegens het studieprogramma niet past. Het kan zijn dat een opleidingen slechts één van de modellen 1 of 2 ondersteunt.

Onderwijsleertraject

Het doel van ontwerponderzoek in het onderwijs is om meer te weten te komen over leren van leerlingen, en de middelen die daartoe kunnen worden ingezet. Het leren van leerlingen gebeurt in opeenvolgende en samenhangende leeractiviteiten (onderwijsleertrajecten) met als doel leerlingen bepaalde kennis en/of vaardigheden (leerdoelen) bij te brengen. De minimale omvang van een onderwijsleertraject is afhankelijk van de vorm van het ontwerponderzoek en de vraag die aan het project ten grondslag ligt. Zo ligt bij een Lesson study de onderzoek- en ontwerpfocus op één les die, met aanpassingen, meerdere malen kan worden uitgevoerd. Deze les maakt gewoonlijk deel uit van een onderwijsleertraject dat meerdere lessen in beslag neemt, waarvan het zinvol kan zijn deze in het ontwerp te betrekken.

Masterniveau

Een beschrijving van masterniveau is vastgelegd in niveau 7 van European Qualifications Framework (EQF) / Nederlands Kwalificatieraamwerk (NLQF). De kenmerken hiervan, voor zover van belang, zijn in de beoordelingsrubric vertaald naar de context van het vakdidactisch ontwerponderzoek. Hierbij is gebruik gemaakt van de generieke kennisbasis van de HBO master lerarenopleidingen.

Een belangrijk punt is de praktijkgerichtheid van het vakdidactisch ontwerponderzoek. Het onderzoek is bedoeld om "om bij te dragen tot professionele kennis en manieren van werken" (EQF). Informeel omschrijven we dit als: "geïnformeerde vakgenoten dienen ervan te kunnen leren".

Toetsvorm en toelichting

Het vakdidactisch ontwerponderzoek wordt getoetst aan de hand van een portfolio en mondelinge communicatie. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een rubric.

De eisen die aan de verslaglegging en de mondelinge communicatie gesteld worden, en de manier waarop de kwaliteit van het werk wordt beoordeeld staan beschreven in het onderwijsmateriaal bij deze onderwijseenheid.

Samenwerking

Studenten die hun ontwerponderzoek uitvoeren als Lesson study, en sommige studenten die het DARE model volgen, werken tijdens het onderzoek samen met andere studenten. Daarnaast zijn er altijd onderdelen die studenten individueel uitvoeren. Details over de eisen die aan de gezamenlijke en individuele gesteld worden staan beschreven in de beoordelingsrubric. De beoordeling van het ontwerponderzoek gebeurt voor elke student individueel, op basis van de beoordelingsrubric.

Toelichting programma

Informatie over de uitvoering van deze onderwijseenheid wordt door elke opleiding afzonderlijk gegeven.

Literatuur en leermiddelen

De opleiding adviseert over de literatuur en leermiddelen bij deze onderwijseenheid.

Lerende Professional

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Lerende Professional
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	280 SBU/ 10 EC
Studiejaar + periode	Opleidingsafhankelijk, in periode 3 en 4 worden opleidingsoverstijgende bijeenkomsten georganiseerd

Leeruitkomsten en toelichting

Leeruitkomst 1:

De student geeft samen met collega's systematisch en concreet uitvoering aan een domein- of schoolbrede ontwikkeling en gebruikt hierbij inzichten uit (inter)nationale netwerken.

Leeruitkomst 2:

De student geeft zelfstandig en gericht vorm aan zijn eigen professionele ontwikkeling en die van zijn collega's ten dienste van de schoolontwikkeling.

Toelichting op de leeruitkomsten

Binnen de onderwijseenheid 'De Lerende Professional' geeft de student uitvoering aan een domeinbrede of schoolbrede ontwikkeling samen met collega's op de eigen werkplek. Onder een domeinbrede of schoolbrede ontwikkeling verstaan we een ontwikkeling binnen een school die de eigen vaksectie overstijgt. Onder domeinen binnen een school verstaan wij in de school aanwezige samenwerkingsverbanden die de eigen vakgroep overstijgen, bijvoorbeeld het leergebied 'Mens en Maatschappij', bovenbouw havo, de beta-secties of het kernteam/ mentorenteam van een jaarlaag. Het vormgeven van deze ontwikkeling doe je niet onvoorbereid. Studenten maken gebruik van de kennis, het vermogen tot kritisch denken en de onderzoekende houding die ze tijdens hun studie en als gevolg van hun werkervaring hebben ontwikkeld. Deze vaardigheden en kennis helpt hen om een vernieuwing en de implementatie daarvan kritisch te bevragen (bijvoorbeeld ten aanzien van de leertheoretische, morele, en politieke aannamen en de effectiviteit; Klechtermans, 2018). Het beantwoorden van die vragen vereist een reflectieve en onderzoekende houding die vertrekt vanuit concrete praktijken en hoe die feitelijk functioneren.

De leraar vho staat midden in de maatschappij, via de leerlingen, maar ook door het contact met ouders en anderen die voor de ontwikkeling van een leerling belangrijk zijn. Dat zijn bijvoorbeeld deskundigen binnen en buiten de school, samenwerkingspartners van de school en mensen in het bedrijfsleven zoals praktijkopleiders. De leraar vho is er zich van bewust dat hij samen met zijn vakcollega's, nationaal en internationaal, een professionele gemeenschap vormt, waarin wordt samengewerkt, geleerd en ontwikkeld. Bij het vormgeven van de ontwikkeling zoals beschreven in de leeruitkomst maakt de student gebruik van de kennis die voortkomt uit deze netwerken (denk aan: praktijkgerichte en wetenschappelijke literatuur).

Om de leeruitkomsten aan te tonen geeft de student samen met collega's vorm aan een onderwijsinnovatie. Onder een onderwijsinnovatie verstaan we het veranderen van het onderwijs met als doel de leerresultaten van de leerlingen te verhogen (Hopkins, 2001; Verdegaal, 2014). De onderwijsinnovatie komt voort uit een vraag of behoefte tot verandering die bestaat binnen een groep collega's en/of binnen de school. Voorbeelden van mogelijke onderwerpen worden ter inspiratie weergegeven in de handleiding van de module. In het kader van deze onderwijseenheid kan de student zelf het initiatief nemen tot de innovatie, maar ook aansluiten bij een innovatieproces dat binnen de school al bestaat.

Studenten werken systematisch aan het vormgeven van deze onderwijsvernieuwing of ontwikkeling. Dit sluit aan bij het in NLQF niveau 7 beschreven niveau van het toepassen kennis en probleemoplossende vaardigheden.

Het vormgeven van een school- of domeinbrede ontwikkeling of vernieuwing is een voorbeeld van professionele ontwikkeling. Van een masterstudent wordt verwacht dat hij zijn professionele ontwikkeling en die van collega's zelfstandig en gericht vorm kan geven. Om inzicht te krijgen in professionele ontwikkeling wordt gebruik gemaakt van modellen van professionele groei (bijvoorbeeld Clarke & Hollingsworth, 2002) en modellen die inzoomen op de ontwikkeling van de school (bijvoorbeeld Creemers, Slegers, 2003 en Senge, 2001).

Toetsvorm en toelichting

De toetsvorm is een portfolio-assessment met criterium gericht interview. Het is een geïntegreerd beoordelingsmoment waarin op basis van bewijsmateriaal in het portfolio en een gestructureerd gesprek wordt vastgesteld in hoeverre de student de leeruitkomsten beheerst.

Toelichting programma

Van en met elkaar leren is één van de didactische uitgangspunten van de masterlerarenopleidingen binnen FLOT. Studenten leren door de rijkheid en diversiteit van de verschillende werkplekken, ze leren elkaar kritisch bevragen en ontwikkelen zich breed doordat ze ook meekrijgen waar hun medestudenten mee bezig zijn. De masterstudent werkt gedurende het leertraject van deze onderwijseenheid op het instituut samen met andere studenten in interdisciplinaire leergroepen en werkt op zijn werkplek samen met zijn collega's in een zgn. professionele leergemeenschap.

Binnen de onderwijseenheid 'Lerende Professional' is een PLG een procesinstrument om de cultuur van het onderwijssysteem (in de breedste zin van het woord) te veranderen, waarbij alle betrokkenen samenwerken en leren om een gemeenschappelijk doel te bereiken: het verbeteren van de motivatie en de leerprestaties van de leerlingen. Hierbij kun je denken aan het gezamenlijk lezen en bespreken van artikelen en het uitnodigen van sprekers.

Daarnaast gaan studenten bij FLOT met elkaar in gesprek in de leergroepen. Ze wisselen uit, ontvangen feedback en horen hoe er met het gekozen thema binnen andere scholen om wordt gegaan. Daarnaast kunnen ze casuïstiek inbrengen m.b.t. hun gekozen innovatie/verdieping om er samen over kunnen sparren. Door verschillende intervisiemethodes toe te passen leren ze hiermee werken en gaan ze concreet aan de slag met de ingebrachte casuïstiek. Deze bijeenkomsten zijn gekenmerkt door een open karakter regelmatig zullen collega's vanuit het werkveld bij de bijeenkomsten aanwezig zijn.

Literatuur en leermiddelen

Afhankelijk van het gekozen thema stelt de student een eigen literatuurlijst samen. Deze bronnen zullen aangevuld worden met diverse door de docent aangereikte bronnen op het gebied van professionele identiteit, innoveren in teams, communiceren binnen innovaties en projectmatig werken.

Ondernemingsanalyse 1

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Ondernemingsanalyse 1
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 1

Leeruitkomsten en toelichting

De student analyseert cases op de aangegeven themata, gebruik makend van aangereikte en zelf gevonden bronnen en literatuur, om op grond van persoonlijke, bedrijfsmatige, financiële en juridische structuren, onderling vergelijkend, tot planmatige en gemotiveerde beantwoording van de vraagstukken te komen, voor alle relevante actoren in alle betreffende relevante domeinen waaronder o.a.: het economische, sociale, politieke en juridische domein.

De werkcasus, over een beursgenoteerd bedrijf, helpt je om je bedrijfseconomische kennis aan te scherpen en verder te ontwikkelen. Centraal staan o.a. marketing, organisatiekunde (met thema's als de wijze van besluitvorming, overname, samenwerking, innovatie, bedrijfscultuur, toezicht) financieel management, de wijze waarop ondernemingen hun stakeholders informeren over het geïnvesteerde vermogen, de wijze van financiering en de daarmee bereikte resultaten.

De module geeft een goed beeld van wat je de komende jaren kan verwachten in de master BE.

Toetsvorm en toelichting

De cursus omvat 28 opdrachten. In een werkgroep van 3 of 4 (afhankelijk van het aantal studenten) personen werk je de opdrachten uit. De opdrachten hebben betrekking op een Nederlandse beursgenoteerde onderneming. Iedere groep bestudeert beschikbare informatie van een toegewezen onderneming, deze worden bij de start van de onderwijseenheid bekend gemaakt. Uiteindelijk levert de groep alle opdrachten in en worden deze beoordeeld.

Toelichting programma

De volgende domeinen van de kennisbasis staan in de cursus centraal:

Management Accounting
Corporate Finance
Financial Accounting
Marketing and Sales
Strategic Management and Organization

Literatuur en leermiddelen

Studenten zullen veelal zelf naar kennisinformatie op zoek moeten gaan.

Mulders, M., 111 Managementmodellen, Groningen, Noordhoff Uitgevers, altijd de nieuwste versie / druk bestellen.

Marketing

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Marketing
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 1

Leeruitkomsten en toelichting

De student analyseert cases op de aangegeven themata, gebruik makend van aangereikte en zelf gevonden bronnen en literatuur, om op grond van commerciële, bedrijfsmatige, financiële en juridische structuren, onderling vergelijkend, tot planmatige en gemotiveerde beantwoording van de vraagstukken te komen, voor alle relevante actoren in alle betreffende relevante domeinen waaronder o.a.: het economische, sociale, politieke en juridische domein.

De student kan daarbij werken in een werkgroep (collegiaal team) en beheerst vaardigheden op het terrein van zelfstandige verwerking van (actuele) bedrijfseconomische en commerciële fenomenen.

Toetsvorm en toelichting

De module wordt getoetst met een schriftelijke tentamen, aan het einde van de periode, van 3 uur waarbij casuïstiek geanalyseerd dient te worden.

De tentamenstof bestaat uit de verplichte literatuur en opgegeven aanvullend lesmateriaal. Tijdens het tentamen zal tevens een beroep gedaan worden op de inzichten en vaardigheden waaraan gewerkt is bij de beantwoording van de cases gedurende de periode. Eventuele herkansing vindt plaats in periode direct na de periode waarin de module gegeven is.

Toelichting programma

Aan bod komen in ieder geval de volgende themata:

Ondernemingsstrategie en portfoliomanagement.
Externe omgeving.
Interne omgeving.
Marktonderzoek en informatievoorziening.
Marketingstrategie en planning.
Internationale marketing.
Evaluatie en feedback.

Literatuur en leermiddelen

Strategische marketingplanning, Karel Jan Alsem, Noordhoff, Groningen.
Bestel altijd de laatste druk van het boek.

Aanvullend lesmateriaal door docent aan te geven.
Abonneer je op de (gratis) nieuwsbrief van Management Team, in ieder geval zolang je de module Marketing volgt!

Financiële zelfredzaamheid

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Financiële zelfredzaamheid
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 2

Leeruitkomsten en toelichting

De student analyseert verschillende rechtsgebieden om in een concrete situatie en gekoppeld aan alle relevante actoren, aan te geven tot welk rechtsgebied de problematiek van een gegeven of zelf ontworpen casus gerekend moet worden en welke kenmerken deze indeling rechtvaardigen.

De student analyseert cases op de aangegeven themata, gebruik makend van aangereikte en zelf gevonden bronnen, literatuur en wetbundels, om op grond van persoonlijke, bedrijfsmatige, financiële en juridische structuren, onderling vergelijkend, tot planmatige en gemotiveerde oplossingen te komen, voor alle relevante actoren in alle betreffende relevante domeinen waaronder o.a.: het economische, sociale, politieke en juridische domein.

Toetsvorm en toelichting

De module wordt getoetst met een schriftelijke tentamen waarbij casuïstiek geanalyseerd dient te worden. De tentamenstof bestaat uit de verplichte literatuur en opgegeven aanvullend lesmateriaal. Tijdens het tentamen zal tevens een beroep gedaan worden op de inzichten en vaardigheden waaraan gewerkt is bij de beantwoording van de cases gedurende de periode.

Toelichting programma

In de periode zijn er acht bijeenkomsten.

Bij de module wordt gewerkt met een aantal werkvormen, de belangrijkste zijn:

1. Zelfstudie

De student bestudeert zelfstandig de verplichte literatuur en het verstrekte materiaal.

2. Colleges

Docent licht belangrijkste zaken uit de stof van die week toe, grootste deel van de tijd wordt besteed aan het bespreken van cases in (klein) groepsverband.

3. Samenwerkend leren

De student is eigenaar van het eigen leerproces en toont zijn/haar ontwikkeling door gedurende de periode actief in groepsverband te werken aan cases en andere opdrachten.

Literatuur en leermiddelen

- 1) Familierecht, W.M. Schrama e.a., Boom Juridische uitgevers, Den Haag, laatste editie/druk.
- 2) Praktisch ondernemingsrecht, S.S.M Rutten, Noordhoff uitgevers, Groningen, laatste editie/druk.
- 3) Wettteksten Hoger Onderwijs, laatste editie, Noordhoff uitgevers Groningen.

Financieringsvraagstukken 1

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Financieringsvraagstukken 1
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 3

Leeruitkomsten en toelichting

De student analyseert en evalueert de financiële informatie van een organisatie om daarmee de financieringsstructuur, gebruikmakend van trefwoorden in de kennisbasis docent bedrijfseconomie master, op korte en lange termijn, te kunnen beoordelen.

Toetsvorm en toelichting

De module wordt getoetst met een schriftelijke tentamen van 3 uur waarbij casuïstiek geanalyseerd dient te worden.

De tentamenstof bestaat uit de verplichte literatuur en opgegeven aanvullend lesmateriaal.

Tijdens het tentamen zal tevens een beroep gedaan worden op de inzichten en vaardigheden waaraan gewerkt is bij de beantwoording van de cases gedurende de periode.

Eventuele herkansing vindt plaats in de periode eerstvolgend na de periode waarin de module gegeven is.

Toelichting programma

Het doel van het vak 'Corporate Finance' is het verbreden van de kennis op het gebied van de financieringsbeslissingen binnen de organisatie op zowel de korte als de lange termijn. Het uitgangspunt voor beide financieringsbeslissingen zal altijd het creëren van 'toegevoegde waarde' zijn.

Het vak 'Corporate Finance' richt zich op financieringsvraagstukken van organisaties in de praktijk. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen de vraagstukken op de korte termijn (KT) en de vraagstukken van de lange termijn (LT).

In deze onderwijseenheid verwerft de student inzicht in het vakgebied en de vraagstukken die daarbij centraal staan. Er wordt aandacht besteed aan de betekenis van de 'present value' en studenten oefenen zich in daarbij behorende berekeningen. Omdat iedere financieel manager in staat wordt geacht financiële rapportages te kunnen duiden is er aandacht voor capita uit de jaarverslagrapportages en daarbij behorende analyses. Verder wordt er aandacht besteed aan de groei van ondernemingen en de financiering daarvan. Vormen van leasing krijgen aandacht. Tot slot staan ook korte termijn vraagstukken centraal; deze zijn veelal bekend onder de naam 'Working Capital Management'.

Relatie met kennisbasis:

- B.1 Waarde en waarden
- B.2 Working capital management
- B.3 Vermogens- en kapitaalstructuur
- B.4 Risico en opbrengst
- B.5 Lange-termijn financiering
- B.6 Financiële instrumenten
- B.7 Financiële planning

Literatuur en leermiddelen

Berk, J en DeMarzo, P., Corporate Finance, 5e editie, Pearson 2019, ISBN: 9781292304151

Financieringsvraagstukken 2

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Financieringsvraagstukken 2
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 4

Leeruitkomsten en toelichting

De student analyseert en evalueert de financiële informatie van een organisatie om daarmee de financieringsstructuur, gebruikmakend van trefwoorden in de kennisbasis docent bedrijfseconomie master, op korte en lange termijn, te kunnen beoordelen.

Toetsvorm en toelichting

Aan het eind van de periode vindt er een schriftelijke toets plaats. De herkansing is aan het eind van augustus, direct voor de start van het nieuwe studiejaar
Het eindcijfer mag niet lager zijn dan 5,5 op een schaal van 10.

Toelichting programma

Het doel van het vak 'Corporate Finance' is het verbreden van de kennis op het gebied van de financieringsbeslissingen binnen de organisatie op zowel de korte als de lange termijn. Het uitgangspunt voor beide financieringsbeslissingen zal altijd het creëren van 'toegevoegde waarde' zijn.

Het vak 'Corporate Finance' richt zich op financieringsvraagstukken van organisaties in de praktijk. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen de vraagstukken op de korte termijn (KT) en de vraagstukken van de lange termijn (LT).

In deze onderwijseenheid verwerft de student inzicht in de duiding van het risicobegrip en de relatie met de vereiste opbrengstvoet. Het Capital Asset Pricing Model (CAPM) komt aan de orde. Ook is er aandacht voor verschillende financieringsvormen, de financieringsstructuur en de invloed van belastingen op de keuze daarvan. Tot slot staat de waardebepaling van de onderneming centraal.

Relatie met kennisbasis:

- B.1 Waarde en waarden
- B.2 Working capital management
- B.3 Vermogens- en kapitaalstructuur
- B.4 Risico en opbrengst
- B.5 Lange-termijn financiering
- B.6 Financiële instrumenten
- B.7 Financiële planning

Literatuur en leermiddelen

Berk, J en DeMarzo, P., Corporate Finance, 5e editie, Pearson 2019, ISBN: 9781292304151

Management accounting 1

Algemeen

Naam onderwijsseenheid	Management accounting 1
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 3

Leeruitkomsten en toelichting

Evalueren met behulp van aangereikte gegevens van financiële informatie voor 'planning and control' (opbrengsten en kosten/kostprijs vaststellen) om het resultaat van een organisatie te kunnen bepalen, gebruikmakend van trefwoorden in de kennisbasis docent bedrijfseconomie masterr, voor het management/bestuur

Toelichting:

De volgende 2 deelgebieden komen in deze cursus aan bod:

- Bouwstenen van management Accounting, focus op besluitvorming
- Accounting voor planning en beheersing (control)

Deze deelgebieden worden behandeld in de hoofdstukken 1 t/m 8 van de verplichte literatuur.

Toetsvorm en toelichting

Schriftelijk tentamen (hoofdstukken 1 t/m 8) van 120 minuten aan het eind van periode 3. Het cijfer mag niet lager zijn dan 5,5 op een schaal van 10. De herkansing is aan het eind van periode 4

Toelichting programma

Gedurende periode 3 zijn er per week twee begeleidingsuren (8 x 2 uur). In deze uren worden (vooral) instructies gegeven en werkopdrachten besproken. Bij aanvang van de cursus geeft de docent nadere toelichting over het programma, de roostering van het programma en de informatie die op de portal beschikbaar is/komt. De stof wordt aan de hand van powerpoints besproken.

Ten einde deze goed te kunnen volgen dienen studenten vooraf de betreffende hoofdstukken te hebben bestudeerd. Studenten wordt ten sterkste aangeraden de colleges 'actief' te bezoeken.

De onderwijsseenheid vormt een uitwerking van de domein 1: management accounting genoemd in de Kennisbasis (<https://kennisbases.10voordeleraar.nl/pdf/kennisbasis-vakmasters-bedrijfseconomie.pdf>)

Literatuur en leermiddelen

Introduction to Management Accounting (16e)
Horngren, Sundum, Stratton, Burgstahler en Schatzberg
ISBN: 9780273790013
Pearson Education

<http://catalogue.pearsoned.co.uk/educator/product/Introduction-to-Management-AccountingChs-117-Global-Edition/9780273755821.page>

Management accounting 2

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Management accounting 2
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 4

Leeruitkomsten en toelichting

Evalueren met behulp van aangereikte gegevens van financiële informatie voor 'planning and control' (opbrengsten en kosten/kostprijs vaststellen) om het resultaat van een organisatie te kunnen bepalen, gebruikmakend van trefwoorden in de kennisbasis docent bedrijfseconomie masterr, voor het management/bestuur.

Toelichting:

De volgende 3 deelgebieden komen in deze cursus aan bod:

- Accounting voor planning en beheersing (control) ('rest'-gedeelte wat niet bij MA1 aan de orde is gekomen)
- Capital budgeting (investeringsbeslissingen)
- Productkosten (allocatie, kostensystemen, overheadkosten)

De stof wordt behandeld in de hoofdstukken 9 t/m 14 van de verplichte literatuur.

Toetsvorm en toelichting

Schriftelijk tentamen (hoofdstukken 1 t/m 8) van 120 minuten aan het eind van periode 3. Het cijfer mag niet lager zijn dan 5,5 op een schaal van 10. De herkansing is aan het eind van periode 4

Toelichting programma

Gedurende periode 3 zijn er per week twee begeleidingsuren (8 x 2 uur). In deze uren worden (vooral) instructies gegeven en werkopdrachten besproken. Bij aanvang van de cursus geeft de docent nadere toelichting over het programma, de roostering van het programma en de informatie die op de portal beschikbaar is/komt. De stof wordt aan de hand van powerpoints besproken.

Ten einde deze goed te kunnen volgen dienen studenten vooraf de betreffende hoofdstukken te hebben bestudeerd. Studenten wordt ten sterkste aangeraden de colleges 'actief' te bezoeken.

De onderwijseenheid vormt een uitwerking van de domein 1: management accounting genoemd in de Kennisbasis (<https://kennisbases.10voordeleraar.nl/pdf/kennisbasis-vakmasters-bedrijfseconomie.pdf>)

Literatuur en leermiddelen

Introduction to Management Accounting (16e)
Horngren, Sundum, Stratton, Burgstahler en Schatzberg
ISBN: 9780273790013
Pearson Education

<http://catalogue.pearsoned.co.uk/educator/product/Introduction-to-Management-AccountingChs-117-Global-Edition/9780273755821.page>

Vakdidactiek 1

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Vakdidactiek 1
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 1; periode 3 + 4

Leeruitkomsten en toelichting

Ontwerpen met behulp van zelf verzamelde informatie van onderdelen van leeractiviteiten in te onderscheiden fasen van het leerproces, met aandacht voor passende didactische werkvormen, verschillen tussen leerlingen en geschikte beoordelingsinstrumenten, gebruikmakend van trefwoorden en procedures in de kennisbasis eerstegraadslerarenopleiding bedrijfseconomie en wetenschappelijke bronnen, voor leerlingen en studenten in het middelbaar beroepsonderwijs, voorbereidend hoger onderwijs of hoger onderwijs.

Toetsvorm en toelichting

Het programma van Vakdidactiek 1 is opgebouwd op grondslag van het ADDIE-model. Bij Vakdidactiek 1 ligt de focus op de eerste twee fasen van dit model: analyse en design. De module wordt afgesloten middels een dossier waarin uitgewerkte opdrachten zijn verwerkt. De opdrachten hebben betrekking op:

- doorlopende leerlijnen in het schoolvak bedrijfseconomie
- het programma van toetsing en afsluiting (examen)
- methodevergelijking
- hogere orde denkvragen in de bovenbouw
- keuzeonderwerpen bij bedrijfseconomie

Toelichting programma

In deze module worden instrumenten en technieken aangereikt die ten doel hebben om als docent bedrijfseconomie betekenisvolle lessen te kunnen geven in het eerstegraads gebied.

Literatuur en leermiddelen (aanbevolen)

- Eindrapport van de vakvernieuwingscommissie M&O (te vinden op internet)
- Een onderwijsmethode voor bedrijfseconomie havo en vwo (In Balans, Cumulus, Lesbrieven uitgeverij Stoffels)
- Abonnement op Tijdschrift voor het Economisch Onderwijs (Vecon) en Factor D (LWEO)
- Documenten en artikelen, te vinden op de portal
- Syllabus en examenprogramma voor bedrijfseconomie, centrale examens bedrijfseconomie, proefexamens bedrijfseconomie (te vinden op www.examenblad.nl)
- Vernooij, F. Het leren oplossen van bedrijfseconomische problemen (te vinden op internet)

Organisatievraagstukken

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Organisatievraagstukken
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 2; periode 1 + 2

Leeruitkomsten en toelichting

De student analyseert cases op de aangegeven themata, gebruik makend van aangereikte en zelf gevonden bronnen en literatuur, om op grond van persoonlijke, bedrijfsmatige, organisatorische en leiderschaps structuren, onderling vergelijkend, tot planmatige en gemotiveerde beantwoording van de vraagstukken te komen, voor alle relevante actoren in alle betreffende relevante domeinen waaronder o.a.: het organisatorische, economische, sociale, politieke en juridische domein.

Na succesvolle afronding van de module heeft de student kennis van domein E:

- E.1 Missie, visie, waarden en doelen
- E.2 Externe en interne analyses
- E.3 Functional level strategieën
- E.4 Business level strategieën
- E.5 Corporate level strategieën
- E.6 Governance, cultuur en ethiek
- E.7 Organisatiestructuren en leiderschap
- E.8 Organisatie controls

Toetsvorm en toelichting

Het boek van Daft, de bijbehorende verstrekte aanvullende literatuur en opdrachten worden getoetst door middel van een mondeling assessment waarin een aangereikte casus besproken dient te worden.

Het theorieboek en eigen aantekeningen mogen tijdens het tentamen gebruikt worden.

Duur: 45 minuten (exclusief 60 minuten voorbereidingstijd van de case).

Afname: studenten in tweetallen, door 2 examinatoren.

Toelichting programma

In 2 perioden tijdens de onderwijsweken zijn er in principe bijeenkomsten op de woensdagen.

Bij de module wordt gewerkt met een aantal werkvormen; de belangrijkste zijn:

1. Zelfstudie

De student bestudeert zelfstandig de verplichte literatuur en het materiaal op de portal.

2. Colleges

Indien mogelijk 1x gastcollege.

3. Samenwerkend leren

De student is eigenaar van het eigen leerproces en toont zijn/haar ontwikkeling door gedurende 2 perioden door actief in groepsverband te werken aan cases en andere opdrachten.

Literatuur en leermiddelen

Organisatietheorie en –ontwerp, Richard L. Daft, 7^e editie, academic service, ISBN 978 90 395 1982 0 (of nieuwste versie indien aanwezig).

Vakdidactiek 2

Algemeen

Naam onderwijseenheid	Vakdidactiek 2
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	140 SBU/ 5 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 2; periode 1 + 2

Leeruitkomsten en toelichting

Ontwerpen met behulp van zelf verzamelde informatie van onderdelen van leeractiviteiten in te onderscheiden fasen van het leerproces, met aandacht voor passende didactische werkvormen, verschillen tussen leerlingen en geschikte beoordelingsinstrumenten, gebruikmakend van trefwoorden en procedures in de kennisbasis eerstegraadslerarenopleiding bedrijfseconomie en wetenschappelijke bronnen, voor leerlingen en studenten in het middelbaar beroepsonderwijs, voorbereidend hoger onderwijs of hoger onderwijs.

Toetsvorm en toelichting

Het programma van Vakdidactiek 2 is opgebouwd op grondslag van het ADDIE-model. Bij Vakdidactiek 1 ligt de focus op de eerste twee fasen van dit model: analyse en design. Bij vakdidactiek 2 ligt de focus op de laatste drie fasen van het model: develop, implement en evaluate.

Vakdidactiek 2 is gekoppeld aan de module Didactisch handelen. Tijdens de lessen vakdidactiek 2 worden vier intervisiemomenten ten behoeve van Didactisch handelen geroosterd. Vakdidactiek 2 wordt afgesloten middels een dossier waarin uitgewerkte opdrachten zijn verwerkt. De opdrachten hebben betrekking op:

- reken- en taaldidactiek
- opbouw van een les met bijbehorende werkvormen
- differentiëren
- profielwerkstuk
- rubric

Toelichting programma

In deze module worden instrumenten en technieken aangereikt die ten doel hebben om als docent bedrijfseconomie betekenisvolle lessen te kunnen geven in het eerstegraads gebied.

Literatuur en leermiddelen (aanbevolen)

- Eindrapport van de vakvernieuwingscommissie M&O (te vinden op internet)
- Een onderwijsmethode voor bedrijfseconomie havo en vwo (In Balans, Cumulus, Lesbrieven uitgeverij Stoffels)
- Abonnement op Tijdschrift voor het Economisch Onderwijs (Vecon) en Factor D (LWEO)
- Documenten en artikelen, te vinden op de portal
- Syllabus en examenprogramma voor bedrijfseconomie, centrale examens bedrijfseconomie, proefexamens bedrijfseconomie (te vinden op www.examenblad.nl)
- Vernooij, F. Het leren oplossen van bedrijfseconomische problemen (te vinden op internet)

Ondernemingsanalyse 2

Algemeen

Naam onderwijsseenheid	Ondernemingsanalyse 2
SBU (Studiebelastinguren) / EC's	280 SBU/ 10 EC
Studiejaar + periode	Masteropleiding jaar 2; periode 3 + 4

Leeruitkomsten en toelichting

De student analyseert cases op de aangegeven themata, gebruik makend van aangereikte en zelf gevonden bronnen en literatuur, om op grond van persoonlijke, bedrijfsmatige, financiële en juridische structuren, onderling vergelijkend, tot planmatige en gemotiveerde beantwoording van de vraagstukken te komen, voor alle relevante actoren in alle betreffende relevante domeinen waaronder o.a.: het economische, sociale, politieke en juridische domein.

De werkcasus, over een beursgenoteerd bedrijf, helpt je om je bedrijfseconomische kennis aan te scherpen en verder te ontwikkelen. Centraal staan o.a. marketing, organisatiekunde (met thema's als de wijze van besluitvorming, overname, samenwerking, innovatie, bedrijfscultuur, toezicht) financieel management, de wijze waarop ondernemingen hun stakeholders informeren over het geïnvesteerde vermogen, de wijze van financiering en de daarmee bereikte resultaten.

De cursus loopt over twee perioden.

Deze opdracht betreft een analyse en evaluatie van een beursgenoteerde onderneming. De analyse zal vooral plaats vinden aan de hand van gepubliceerde jaarrapporten.

Toetsvorm en toelichting

Aan de hand van een jaarrapport en eventuele casusbeschrijving geef je een analyse van een beursgenoteerde onderneming en licht je deze toe in een individueel assessment. De criteria van Warren Buffet maken onderdeel uit van de analyse naast aangereikte en eigen opgestelde vragen / criteria. Voor het assessment is 3 kwartier beschikbaar met een voorbereidingstijd van 2,5 uur. Studenten krijgen voor aanvang van het assessment de gelegenheid de beschikbare casus te bestuderen. Bij de voorbereiding mogen alle uitgereikte en zelf gevonden materialen gebruikt worden met uitzondering van elektronische hulpmiddelen in welke vorm dan ook.

Toelichting programma

In de rol van analist krijgen de studenten zicht in en op de betekenis van de gepubliceerde cijfers en actuele informatie uit de media. Daarbij kan het zeker ook gaan om de betekenis *achter* de gepubliceerde cijfers.

De analyse richt zich op operationele-, investerings- en financieringsactiviteiten van de onderneming, waarbij een adequaat beeld gegeven dient te worden van de huidige situatie en van de te varen strategische koers van deze ondernemingen.

Er dient inzicht gegeven te worden in de mate waarin de onderneming in staat is gebleken om aandeelhouderswaarde te creëren. Het kunnen berekenen en duiden van relevante kengetallen is belangrijk.

Verder zijn studenten in staat de interne en externe risico's waarmee de onderneming moet omgaan en het gevoerde risicomanagement te duiden. Ook de invulling die de onderneming geeft aan duurzaam ondernemen en corporate governance wordt onderzocht. Er zal aandacht zijn voor de interne organisatie van de onderneming en de strategische keuzes die zij maakt. Ook zal duidelijk gemaakt moeten worden welke organisatorische en marketingissues voor de onderneming van belang kunnen zijn en hoe deze door de onderneming zouden kunnen worden aangepakt.

Literatuur en leermiddelen

Alle literatuur en bronnen die eerder in de masteropleiding BE zijn gebruikt zijn toegestaan en benodigd.